

AGENȚIA NAȚIONALĂ
DE INTEGRITATE (ANI)

Nr.16430/04.12.2017

Doamnei Marieta SAFTA
Secretar de Stat,
Ministerul Justiției

Stimată doamnă,

Urmare analizei propunerii legislative pentru modificarea Legii nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative (Plx nr. 482/2017), transmis prin adresa nr. 101682/04.12.2017, înregistrat la Agenția Națională de Integritate cu nr. 16427/04.12.2017, vă comunicăm că nu susținem propunerea legislativă din următoarele considerente:

Prin proiectul de act normativ, inițiatorul propune completarea Legii nr. 176/2010 prin introducerea unui nou articol, art. 25¹ în care se menționează că interdicțiile aplicate parlamentarilor în temeiul art. 25 din lege pe baza rapoartelor de evaluare întocmite de A.N.I. care au constatat încălcări ale prevederilor legale privind conflictul de interese în perioada 2007-2013, până la intrarea în vigoare a Legii nr. 219/2013, încetează de drept.

Modificarea propusă se află în totală contradicție cu dispozițiile art. 70 și 71 din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, întrucât actele și faptele juridice încheiate sau săvârșite de parlamentari anterior intrării în vigoare a dispozițiilor Legii nr. 219 / 2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor au produs efecte juridice prevăzute de legislația aplicabilă și aflată în vigoare la acel moment.

Anterior adoptării Legii nr. 219/2013 exista o dispoziție expresă care obliga toate persoanele care ocupă funcții sau demnități publice să evite orice situație în care interesul personal este de natură să influențeze îndeplinirea cu obiectivitate a atribuțiilor ce le revin potrivit Constituției și altor acte normative.

AGENȚIA NAȚIONALĂ
DE INTEGRITATE (ANI)

Această dispoziție legală era și este și în prezent prevăzută la art. 70 din Legea nr. 161/2003, dispoziție legală aplicabilă parlamentarilor, referitoare la conflictul de interese de natură administrativă, conflict de interese care este generat tocmai ca urmare a angajării la birourile parlamentare a rudelor sau afinilor deputaților și senatorilor, conform jurisprudenței Curții Constituționale și practicii judiciare a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Aplicabilitatea dispozițiilor art. 70 din Legea nr. 161/2003 la situația parlamentarilor care și-au angajat rude sau afini la birourile parlamentare rezultă și din considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 81 din 27 februarie 2013 *asupra obiecției de neconstituționalitate a Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor, în ansamblul său, precum și, în mod special, a dispozițiilor art. 1 pct. 3 (referitoare la modificarea art. 7) și ale art. 1 pct. 14 (referitoare la introducerea art. 19¹) din lege.*

Astfel, Curtea Constituțională a reținut că „... în prezent, materia incompatibilităților și a conflictelor de interese, ce formează obiectul criticilor de neconstituționalitate formulate în cauză, este reglementată de cap. IV din Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor, art. 20 - art. 26 din Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, cartea I, titlul IV, cap. III din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, precum și de regulamentele celor două Camere ale Parlamentului.

Chiar în Regulamentul Senatului aprobat prin Hotărârea nr. 28 din 24 octombrie 2005 a fost preluată definiția conflictului de interese prevăzută la art. 70 din Legea nr. 161/2003, astfel:

„Art. 175 (fost art. 174)

(1) Senatorii depun o declarație de interese, pe propria răspundere, cu privire la funcțiile și activitățile pe care le desfășoară, cu excepția celor legate de mandatul sau funcția publică pe care o exercită.

(2) Prin conflict de interese se înțelege situația în care senatorul are un interes personal de natură patrimonială, care ar influența îndeplinirea cu obiectivitate a atribuțiilor care îi revin potrivit Constituției și altor acte normative.”

Prin urmare, nici anterior adoptării Legii nr. 219/2013, parlamentarii nu puteau dispune fără nicio constrângere legală asupra angajării rudelor sau afinilor la propriile birouri parlamentare întrucât aveau obligația de a respecta regimul juridic al conflictelor de interese, în speță dispozițiile art. 70 și 71 din Legea nr. 161/2003.

AGENȚIA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE (ANI)

Regimul juridic al conflictului de interese administrativ, pentru toate categoriile de persoane care ocupă funcții/demnități publice este cel reglementat de dispozițiile Legii nr. 161/2003, coroborat, din punct de vedere procedural cu dispozițiile Legii nr. 176/2010.

Parlamentarilor li se aplică, similar ca celorlalte funcții și demnități publice dispozițiile Legii nr. 161/2003.

Rolul reglementării conflictului de interese este de a preveni situațiile în care funcționari publici sau demnitari ar sluji interesul personal, datorită existenței unei împrejurări care le-ar aduce acestora, rudelor, prietenilor sau asociaților lor un anumit avantaj. Aceste situații includ și împrejurările în care existența unor obligații ale funcționarilor sau demnitarilor față de orice terț ar putea afecta imparțialitatea deciziilor sale.

Având în vedere jurisprudența Curții Constituționale în materie și conceptul de demnitate publică, reprezentat de „complexul de atribuții și responsabilități stabilite prin Constituție, legi și alte acte normative, pe care și le asumă o persoană fizică prin investirea sa ca urmare a rezultatului procesului electoral direct, prin alegere sau indirect, prin numire, potrivit legii”, rezultă că prin natura funcției cu care a fost investit, parlamentarul slujește interesele comunității din care face parte, astfel încât îi revine obligația să respecte normele imperative, privind obligațiile ce-i revin în conformitate cu prevederile Legii nr. 161/2003, cu completările și modificările ulterioare. Tocmai de aceea în art. 71 teza finală din Cartea I, Titlul IV, Capitolul II al Legii nr. 161/2003 a fost reglementat principiul supremației interesului public.

Conform principiilor europene în materie de integritate în exercitarea funcțiilor/demnităților publice, care reprezintă puncte de reper pentru scopul oricărei reglementări, ***conflictul de interese apare atunci când funcționarul public are un interes personal care influențează sau pare să influențeze îndeplinirea atribuțiilor sale oficiale cu imparțialitate și obiectivitate. Interesele private ale funcționarului public pot include un beneficiu pentru sine sau pentru familia sa, pentru rudele sale apropiate, pentru prieteni, pentru persoane sau organizații cu care funcționarul public a avut relații politice sau de afaceri. Interesul personal se poate referi și la orice datorii pe care funcționarul public le are față de persoanele enumerate mai sus.***

Legea nr. 161/2003 definește fără echivoc conflictul de interese, anume, prin conflict de interese se înțelege situația în care persoana ce exercită o demnitate publică sau o funcție publică are un interes personal de natură patrimonială, care ar putea influența îndeplinirea cu obiectivitate a atribuțiilor care îi revin potrivit Constituției și altor acte normative.

AGENȚIA NAȚIONALĂ
DE INTEGRITATE (ANI)

In consecință definiția conflictului de interese cuprinsă în art.70 din Legea nr.161/2003 este suficient de clară, precisă și necondiționată de adoptarea altor reglementări, subsecvente, pentru diferite categorii de demnități și funcții publice.

Textul din proiectul de lege este de natură să excludă de la aplicarea sancțiunilor pentru conflictul de interese (art. 70 din Legea nr. 161/2003 și Legea nr. 176/2010), o singură categorie de demnitari: parlamentarii pentru care s-a constatat în mod definitiv încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese în perioada 2007-2013.

Prin noua reglementare propusă sunt lipsite de efecte actele emise de Agenția Națională de Integritate și hotărârile definitive și irevocabile ale Înaltei Curți de Casație și Justiție prin nesancționarea unor persoane care au încălcat dispozițiile legale privind integritatea în exercitarea demnităților publice și se instituie un tratament preferențial și discriminatoriu parlamentarilor față de celelalte categorii de funcții publice prevăzute de Legea nr. 161/2003, în contradicție cu dispozițiile Constituției României.

De asemenea, propunerea legislativă este de natură să lipsească de efecte acte juridice anterioare Deciziei Curții Constituționale invocată în expunerea de motive, situație care echivalează cu aplicarea retroactivă a unor texte legale, aspect care contravine prevederilor constituționale.

Având în vedere argumentele de mai sus, Agenția Națională de Integritate nu susține adoptarea propunerii de modificare Legii nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative (Plx nr. 482/2017), apreciind că forma propusă nu corespunde Deciziei Curții Constituționale nr. 81/2013.

Cu deosebită considerație,

/ Bogdan ȘTAN,

//Președinte//

Agencia Națională de Integritate